

Sygn. akt I C 1326/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Tokarz

Protokolant: Daria Burny

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2019 r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa W. C.

przeciwko T. K.

o zapłatę

I. oddala powództwo ,

II. zasądza od powoda W. C. na rzecz pozwanego T. K. 10 800 złotych z tytułu kosztów postępowania,

SSO Maria Tokarz

I C 1326/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14.02.109 roku

W ostatecznie sprecyzowanym żądaniu pozwu powód W. C. domagał się zasądzenia od pozwanego T. K. kwoty 200.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za naruszanie jego dóbr osobistych przez pozwanego oraz kwoty 200.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania oraz zasądzenia od powoda na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych (k. 1-8, k. 167 i k.337).

Motywuując pozew powód podniósł, że na podstawie aktu notarialnego z dnia 27.06.2000 r. pozwany ustanowił na jego rzecz nieodpłatną dożywotnią służebność osobistą mieszkania na połowie domu w miejscowości K. (...) w konsekwencji zrzeczenia się spadku po zmarłej matce. Powód dodał, że w formie ustnej zawarł też z pozwanym umowę wg, której górna część w/w domu tj. poddasze niewykończone z osobnym wejściem, schodami i podpiwniczeniem miała zostać wydzielona i ogrodzona wraz z osobnym dostępem do nieruchomości po jego powrocie do kraju, ponieważ w 2005 roku zaczął pracować w różnych miejscach Polski dla spółek z zagranicznym kapitałem. Powód podał, że regularnie odwiedzał dom w miejscowości K., tam przychodziła korespondencja bankowa, którą regularnie odbierał. Od 2008 roku powód pracował w W. i w weekendy oraz wakacje bywał w domu rodzinnym razem z dziećmi. Zajmował wtedy pokój narożny, niezależny od reszty domu. Resztę domu zajmował pozwany, mieszkający jednak na stałe z rodziną w K.. W 2013 roku pozwany udostępnił część domu rodzinnego swemu szwagrowi. W czerwcu 2013 roku powód zauważył, że z górnej części budynku zniknęły rzeczy, które tam składował. Zginęły m.in. kolekcje grafik powoda, mapy, polisy ubezpieczeniowe, inne dokumenty wszystko o znaczącej wartości. Zaczął podejrzewać o kradzież szwagra pozwanego i pragnął rozmówić się w tym przedmiocie z pozwanym. Pozwany jednak na w/w zarzuty

zareagował wymianą zamków w domu rodzinnym i zakazał powodowi korzystania z mieszkania. Nakazał mu również zabranie swoich rzeczy. Pozwany przy udziale członków rodziny nie chciał rozmawiać z powodem. Powód próbował dostać się do domu rodzinnego w obecności M. A., ale nie mógł otworzyć drzwi. Gdy poprosił pozwanego, ten zastrzegł, że nie może on korzystać ze służebności mieszkania pod nr K. (...), skoro z aktu notarialnego wynika, że służebność mieszkania dotyczy nieruchomości pod nr K. (...). Tymczasem w akcie notarialnym nastąpił błąd, który sprostowano dopiero w 2016 roku. Ponadto pozwany wymeldował powoda spod adresu nr K. (...) i zagroził mi konsekwencjami w związku z egzekucją prawa do zamieszkiwania. Cały czas narastała też agresja pozwanego w stosunku do powoda. Powód obawiał się o swoje bezpieczeństwo i bezpieczeństwo dzieci, więc nie mógł na siłę korzystać ze służebności. Zmuszony został wynająć mieszkanie za ponad 2000 zł miesięcznie, spełniające warunki nałożone przez sąd rodzinny, w szczególności te dotyczące wyposażenia w dwie osobne sypialnie dla małoletnich dzieci powoda różnej płci, odpowiednie do nauki i odpoczynku. Powód zaznaczył, że pod adresem domu rodzinnego niszczone awiza pozostawiane przez listonosza. Z powodu zniszczenia skrzynki nie dochodziła do niego korespondencja sądowa i z tego powodu anulowano jeden z wyroków karnych, który zapadł przeciwko niemu. Powód podkreślił, że w rodzinnym domu znajdują się jego meble, inne wyposażenie oraz dokumenty. Pozwany ma dostęp do jego rzeczy. Powód podkreślił, że został pozbawiony nie tylko możliwości korzystania ze swoich przedmiotów osobistych i majątkowych, ale przede wszystkim został pozbawiony prawa do prywatności i niezakłóconego mieszkania. Naruszenie nietykalności mieszkania (art. 23 k.c.) może polegać także na bezprawnym wtargnięciu sprawcy w sferę określonego stanu psychicznego i emocjonalnego, jaki daje człowiekowi poczucie bezpiecznego i niezakłóconego korzystania z własnego mieszkania. Przez to, że powód nie miał normalnego dostępu do domu w miejscowości K., musiał wynająć mieszkanie o podanych przez sąd rodzinny charakterystykach. Gdyby nie zachowanie pozwanego, powód nie poniósł by szkody majątkowej w wysokości 200.000 zł. Ponadto przez zmianę zamków powód nie miał i nadal nie ma również dostępu do nieruchomości, do normalnego otrzymywania korespondencji, wreszcie do stabilnego wychowywania dzieci. Nadto pozwany liczył na to, że ostatecznie powód zostanie skazany, wierzył, że będą ciążyć na nim zarzuty karne, co niewątpliwie przekłada się na naruszenie dobra osobistego powoda w postaci godności osobistej przez pozwanego. Oszczerstwami pozwanego powód poczuł się szczególnie urażony zwłaszcza wobec tego, że sam ze swojej strony żadnej krzywdy przyrodniemu bratu nie wyrządził. Nieprawdziwy zarzut popełnienia przestępstwa przekraczał próg dozwolonych zachowań, dotyczył bowiem postępowania o jednoznacznie negatywnym charakterze według ogólnie przyjętego w społeczeństwie systemu wartości. Przemyślane działanie pozwanego nakierowane zostało również na osiągnięcie wymeldowania powoda z domu rodzinnego. W urzędzie gminy J. pozwany zadeklarował, że powód nie mieszka już w domu rodzinnym, że nie ma podstaw do tego by utrzymać jego stały meldunek w tym miejscu. Oczywiście wszystko to było nieprawdą. Opisane zachowania pozwanego są bezprawne i nie powinny korzystać z ochrony. Nie zachodzą przy tym żadne okoliczności wyłączające bezprawność. Powód podał, że niniejszym pozwem dochodzi zasądzenia zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych w postaci prawa do nietykalności mieszkania, prawa do prywatności, tajemnicy korespondencji, prawa do godności. Na wysokość dochodzonej kwoty składa się również zwrot kosztów za wynajem, których nie musiałby ponieść, mając dostęp do domu miejscowości K. (...).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego (k. 70-80 i k.338).

Pozwany podniósł, że powód w domu rodzinnym był bardzo rzadko, nie utrzymywał ścisłych kontaktów z rodziną, nie przyjechał nawet na pogrzeb matki w 1986 r. W latach 2000-2005 nie pojawił się w domu w miejscowości K. ani razu, a od roku 2006 r. po powrocie na stałe do Polski, pojawiał się tam tylko sporadycznie przy okazji zostawienia swoich rzeczy. W latach 2007-2010 powód mieszkał wspólnie z I. D. (1), z którą ma małoletnie dzieci, skąd ostatecznie został wyrzucony z powodu permanentnego pozostawiania na jej utrzymaniu. Pracując w konsorcjum budowlanym, mieszkał głównie w hotelach. Od 2014 r. przeniósł się do K., gdzie wynajmował mieszkanie, najprawdopodobniej przy ul. (...). Natomiast aktualny adres jego zamieszkania nie jest znany. Powód nigdy nie miał zamiaru zamieszkać w domu rodzinnym na stałe. Co więcej, w rozmowie ze swoją siostrą na temat domu w K. oświadczył, że „prędzej by się powiesił niż tam zamieszkał”. Niezmiennie od 2010 r. posiadał klucze do domu i mógł w nim przebywać. Przetrzymanywał tam również swoje rzeczy, ale nie dbał o ich stan. Z czasem zaczęły one niszczyć, nie odkurzał ich, nie

zabezpieczył, ani nawet nie usuwał pajęczyn. Taki stan rzeczy potwierdzają również ustalenia faktyczne poczynione w postępowaniu prowadzonym przez Wójta Gminy J., który stwierdził, że powód nie wykorzystywał budynku nr (...) w K. do przyjazdu na wypoczynek, a jedynie przysługujące mu prawo dożywocia w budynku wykorzystywał jako magazyn, który praktycznie pokryty został przez pajęczyny i obumarłe owady. Zarzucana wymiana zamków, mająca świadczyć o ograniczeniu możliwości korzystania ze służebności, wynikała z niesłusznego oskarżenia szwagra pozwanego T. K. o kradzież mienia znacznej wartości. W ramach prowadzonego postępowania Policja wymontowała zamki w celu przekazania ich do ekspertyzy. Na ten czas pozwany założył zastępcze zamki, które miały służyć tymczasowo. Po pewnym czasie Policja umorzyła postępowanie a pozwany powrotnie zamontował wyjęte wcześniej zamki. W czasie, gdy zamki były zmieniane, powód miał możliwość wejścia do domu, ponieważ klucze od 2005 roku posiadała p. M. W., która opiekowała się domem, o czym powód wiedział. Pozwany zaprzeczył, aby kiedykolwiek zabraniał powodowi wstępu do domu w K.. Pozwany nie był obecny podczas próby wejścia do domu powoda wraz A. M. (1) może jedynie przypuszczać, że powód usiłował użyć nieodpowiedniego klucza, by zademonstrować wujkowi brak możliwości dostępu do nieruchomości. Nie zmienia to faktu, że powód z pewnością wiedział o tym, że może wziąć klucz od sąsiadki. Pozwany zaznaczył, że postępowanie w sprawie o wymeldowanie zostało wszczęte z wniosku Prokuratora Rejonowego S. z dnia 21 lipca 2014 r., który został złożony w toku postępowania przygotowawczego w sprawie prowadzącej przeciwko powodowi w związku z popełnieniem przestępstwa z art. 209 par 1 kk., tj. przestępstwa niealimentacji. Pozwany zeznawał zgodnie z prawdą, co więcej sam powód podczas przesłuchania oświadczył, że nie mieszka w K., a zamierza się tam przenieść dopiero na starość. W związku z czym zarzuty podniesione w pozwie dotyczące poświadczenia nieprawdy przed organem administracyjnym należy uznać za nieprawdę. Ponadto należy zauważyć, że obowiązek meldunkowy w żadnym zakresie nie decyduje o prawie rzeczowym na nieruchomości. Pozwany zaznaczył, że jego prywatne przekonania i przeświadczenia o karalności powoda nie stanowią naruszenia dóbr osobistych. Powód nie utrzymywał bliskich kontaktów z lokalną społecznością. Również w sferze zawodowej nie wykazano w jaki sposób działania pozwanego miałyby prowadzić do naruszeń godności osobistej powoda. Natomiast trudności ze znalezieniem pracy przez powoda wynikają raczej z jego wysokich oczekiwań. Odnośnie sfery rodzinnej, to powód notorycznie ją zaniedbuje. W 2013 roku złożył zawiadomienie o kradzieży mienia o znacznej wartości, oskarżając o to szwagra pozwanego, P. H. (1), która to sprawa została umorzona. Ponadto, pozwał I. D. (1) o zapłatę znacznych kwot, a aktualnie wystąpił z pozwem w niniejszej sprawie przeciwko T. K., który jest jego przyrodnim bratem. Z informacji posiadanych przez pozwanego wynika, że dzieci nie chcą się spotykać z powodem, co zostało potwierdzone w postępowaniu w przedmiocie zmiany uregulowań kontaktów, gdzie biegły w opinii stwierdził, że powód zachowuje się w sposób agresywny w stosunku do dzieci, zarówno w postaci agresji fizycznej jak i psychicznej, a przez to zalecił ograniczenie kontaktów. Powód żądając zadośćuczynienia odwołuje się do potrzeby zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych dzieci, podczas gdy z informacji udzielonych przez dzieci, podczas przesłuchania, wynika, że powód zabierał je do hotelu, w którym wszyscy spali w jednym pokoju, w tym syn na materacu położonym na podłodze. Natomiast aktualnie powód nie ma prawa do zabierania dzieci na noc. Fakty są takie, że powód nie dbał o dobre warunki bytowe swoich dzieci, uchylał się od płacenia alimentów, wskutek czego został dwukrotnie skazany za przestępstwo z art. 209 par 1 k.k. Zdaniem pozwanego powód nie wykazał żadnych działań naruszających jego dobra osobiste, zarówno w sferze zewnętrznej jak również wewnętrznej, związanej z wyobrażeniem człowieka o własnej wartości i oczekiwaniem szacunku ze strony innych. Ponadto poza ogólnym zarzutem naruszenia tajemnicy korespondencji powód nie wskazał sposobu naruszenia tego prawa przez pozwanego. Pozwany w żaden sposób nie ingerował ani nie ingeruje w przychodzącą pocztę adresowaną do powoda, zaprzeczył zarzutom dotyczącym niszczenia zawiadomień pocztowych o przesyłkach poleconych. Powód okazjonalnie przyjeżdżał do rodzinnej miejscowości, nie złożył w placówce pocztowej stosownego zawiadomienia o braku stałego miejsca zamieszkania pod wspomnianym adresem i zażądał przekierowania korespondencji pod inny adres pod którym na stałe zamieszkuje. Pozwany zaprzeczył też by doszło do naruszenia dobra osobistego powoda w postaci nietykalności mieszkania, skoro od dnia ustanowienia służebności powód nigdy nie mieszkał na stałe w K.. Adres zameldowania nie ma w tym przypadku znaczenia. Co więcej sam budynek nie jest przystosowany do całorocznego zamieszkania, jako że od 2007 roku nie ma w nim ogrzewania, przez co nadaje się do zamieszkiwania wyłącznie w lecie. Również sam powód nie wyraża woli zamieszkiwania w nim. Z tego względu zarzut naruszenia nietykalności mieszkania jest bezzasadny, nie można bowiem naruszyć stanu, który nie miał miejsca. Zarzut naruszenia prawa do prywatności został złożony bez podania konkretnego zachowania, które miałyby to dobro naruszać, w związku z czym należy uznać go

za bezzasadny. Pozwany w żaden sposób nie ingerował w faktyczne miejsce zamieszkania powoda, jak również w jego poczucie bezpieczeństwa miejsca zamieszkania. Na poczet żądanej przez powoda również nie można zaliczyć zwrotu kosztów za wynajem. Brak jest w tym zakresie zarówno podstaw prawnych jak i faktycznych a ponadto powód nie wykazuje chociażby wysokości poniesionej szkody i związku przyczynowego pomiędzy rzekomo zaistniałą szkodą oraz działaniem/zaniechaniem pozwanego.

Na rozprawie w dniu 1.02.2019 roku (k.339) powód doprecyzował, że w kwocie odszkodowania 200.000 zł mieszczą się: m.in. koszty najmu mieszkania od 2013 roku w związku z utrudnianiem mu przez pozwanego korzystania ze służebności mieszkania w domu rodzinnym na 145.000 zł oraz koszty dojazdu co dwa tygodnie do miejscowości K. na pocztę, opłaty adwokackie za pisma procesowe i porady prawne związane z przedmiotową sprawą, koszty parkowania samochodu służbowego w W., koszty opon do samochodu firmowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. K. i W. C. są przyrodnimi braćmi. Posiadali wspólną matkę, która zmarła w 1986 roku. Powód dążył do uregulowania spraw spadkowych po zmarłej matce. Dlatego w dniu 27 czerwca 2000 r. strony postępowania tj. m.in. pozwany T. K. i powód W. C. zawarły umowę o dział spadku i zniesienia współwłasności oraz darowizny, na mocy której została ustanowiona nieodpłatnie dożywotnia służebność osobista na rzecz K. K. (1), Z. K. i W. C. polegająca na prawie korzystania z połowy budynku mieszkalnego położonego w miejscowości K. nr 25 obj. kw (...), którego wyłącznym właścicielem stał się pozwany. Służebność została ustanowiona w zamian za darowanie swojego udziału w spadku przez powoda, który był współwłaścicielem domu w K. na rzecz pozwanego. W dniu 22.09.2009 roku notariusz C. S. w notarialnym protokole nr Rep A (...) sprostował oczywistą omyłkę w akcie notarialnymi umowy o dział spadku, zniesienie współwłasności oraz darowizny z dnia 27.06.2000 roku Rep A (...) przez właściwe określenie numeru domu objętego dożywotnią nieodpłatną służebnością mieszkania z nieprawidłowego nr (...) na prawidłowy nr (...).

(dowód: zawiadomienie do KW (...) k. 10 i k. 60 i k. 234-235, notarialny protokół z dnia 22.09.2009 roku k. 11 i k. 58 i k. 233, protokół przesłuchania świadka D. W. k. 270-273, zeznania świadka A. M. (2) k. 295-298, zeznania pozwanego T. K. k. 339-340 01:38:35, częściowo zeznania powoda W. C. k. 338-339)

Do 1999 roku powód W. C. mieszkał i pracował w Hiszpanii. Tam się ożenił, a następnie od 2000 roku funkcjonował w konkubinacie z I. D. (1). Od 2007 roku powód przeniósł się do Polski. Tu pracował do 2014 roku dla spółek z zagranicznym kapitałem. Podróżował między Polska i Hiszpanią. W upoważnieniu od I. D. (1) z 2011 roku, powód swoje miejsce zamieszkania wskazywał w M.. W 2013 roku powód do rodzinnego domu w miejscowości K. (...) przywiózł wszystkie swoje rzeczy osobiste z Hiszpanii oraz rzeczy konkubiny po likwidacji przez nią sklepu. Podczas pracy wykonywanej dla konsorcjów zagranicznych mieszkał w hotelach i różnych miastach.

(dowód: upoważnienie z dnia 5.06.2011 roku k. 138 i k. 205, zeznania świadka I. D. (1) k. 168-169 00:57:07, zeznania świadka B. K. (1) k. 169-170 01:48:25, dokumenty dotyczące pracy zawodowej powoda do 2008 roku k. 236-242, protokół przesłuchania świadka D. W. k. 270-273, zeznania świadka A. M. (2) k. 295-298, zeznania pozwanego T. K. k. 339-340 01:38:35, częściowo zeznania powoda W. C. k. 338-339)

W latach 2007-2010 powód na stałe mieszkał w Polsce z konkubiną I. D. (1) oraz ich wspólnymi dziećmi w Z.. Jeden raz wraz z konkubiną i dziećmi był w domu rodzinnym w miejscowości K. (...). Ponieważ nie podejmował stałego zatrudnienia i nie dokładał się do kosztów utrzymania nieformalnej rodziny, pozostając na utrzymaniu konkubiny, wyrzuciła ona go ze swojego mieszkania. Powód skonfliktował się z konkubiną. I. D. (1) imieniem dzieci wniosła pozew o alimenty przeciwko powodowi. I. D. (1) i W. C. w ramach sprawy III RC (...) przez Sądem Rejonowym w Suchoj Beskidzkiej zawarli w dniu 17.05.2011 roku ugodę sądową. Postanowieniem z dnia 11.12.2014 roku ds. (...) Sądu Rejonowego w Wadowicach miejsce pobytu wspólnych dzieci powoda i I. D. (1) ustalono przy matce, pozostawiając jej wykonywanie władzy rodzicielskiej w pełni, a powodowi ograniczono władzę rodzicielską względem małoletnich do współdecydowania w istotnych sprawach dzieci z wyłączeniem leczenia i w 2011 roku przyznano mu kontakty z nimi w co drugi weekend i część wakacji. Na wniosek I. D. (1) postanowieniem z dnia 10.04.2017 roku ds. III NSm(...) sąd opiekuńczy kontakty powoda z małoletnimi dziećmi a to K. C. i G. C. zmienił, ograniczając je do jednej soboty i

niedzieli w miesiącu bez możliwości nocowania. I. D. (1) wskazywała na to, że powód ani razu nie podał jej swojego miejsca pobytu z dziećmi podczas realizacji przyznanych mu kontaktów. Zabierał dzieci w różne miejsca do K., W.. W październiku 2016 roku spędził z dziećmi czas w hotelu w K., przy czym mał. K. spał na materacu na ziemi, a G. na łóżku. Przeprowadzone badania psychologiczne na potrzeby tej sprawy wykazały, że powód szybko wpada w gniew i przeklina w obecności dzieci, nie rozumie potrzeb dzieci i ich stanów emocjonalnych. Dzieci obawiały się ujawniać swoje wypowiedzi na temat ojca i obawiały się negatywnych konsekwencji z jego strony, które miały miejsce już wcześniej. Dzieci wskazywały na ataki agresji fizycznej i psychicznej jakiej doświadczyły ze strony ojca.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Suchej Beskidzkiej z dnia 2.03.2016 roku ds. (...) uznano powoda za winnego popełnienia przestępstwa niealimentacji jakiego dopuścił się w okresie od 10.02.2015 roku do 28.07.2015 roku i skazano go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres 3 lat próby. Powyższe orzeczenie zostało utrzymane w mocy wyrokiem SO w Krakowie z dnia 13.10.2016 roku ds. IV Ka 1041/16.

W dniu 2.04.2015 roku Sąd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej ds. (...) wydał wyrok zaoczny uznający powoda za winnego przestępstwa niealimentacji w okresie od 10.06.2010 do 5.01.2015 roku. Na skutek uwzględnia sprzeciwu powoda od wyroku zaocznego i przywrócenia mu terminu do złożenia środka odwoławczego, przeprowadzono postępowanie karne. Ostatecznie wyrokiem z dnia 10.04.2017 roku ds. II K 290/15 Sąd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej uznał W. C. za winnego tego, że w okresie od 1.06.2011 do dnia 31.03.2015 roku z wyłączeniem miesięcy września, października i listopada 2011 roku, stycznia, marca, kwietnia i czerwca 2012 roku oraz lutego 2013 roku uporczywie uchylał się od wykonania ciążącego na nim z ustawy i ugody sądowej zawartej do sprawy III RC (...) obowiązkułożenia na utrzymanie dzieci kwot po 800 zł miesięcznie, przez co naraził je na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych tj. o występku z art. 209 par 1 k.k. W toku tych postępowań karnych powód podkreślał, że do 2014 roku pracował na terenie Hiszpanii.

W związku z uprawomocnieniem się tych wyroków skazujących, powód jako osoba karana nie mógł pełnić funkcji kierowniczych w spółkach i zaniechał prac na rzecz budowlanych konsorcjów zagranicznych.

(dowód: opinia psychologiczna ds. III Nsm (...) k. 89-90, postanowienie z dnia 10.04.2017 roku ds. III Nsm (...) z uzasadnieniem k. 91-98, kserokopia wyroku z dnia 10.04.2017 roku ds. II K (...) z uzasadnieniem k. 99-111, uzasadnienie wyroku SR w Suchej Beskidzkiej z dnia 2.03.2016 roku ds. II K (...) k. 112-119, opinia RODK z dnia 15.02.2016 roku k. 139-141 i k. 197-198, postanowienie z dnia 7.07.2015 roku k. 164, wyrok zaoczny ds. II K (...) k. 165, zeznania świadka I. D. (1) k. 168-169 00:57:07, zeznania świadka M. W. k. 169/2 01:35:32, postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności na postanowienie do sygn. III RC (...) k. 196, zeznania świadka M. M. (1) k. 324-325, zeznania pozwanego T. K. k. 339-340 01:38:35, częściowo zeznania powoda W. C. k. 338-339)

W 2011 lub 2012 roku powód wraz z dwójką dzieci i nową konkubiną przyjechał do miejscowości K. (...) w okresie wakacyjnym na jeden dzień i w okresie zimowym na jeden dzień. Powód dysponował własnym kluczem do domu rodzinnego. Zapasowy komplet posiadała ciotka stron mieszkająca po sąsiedzku: M. W.. Opiekowała się ona tym domem i udostępniała klucze powodowi za zgodą pozwanego, np. gdy zapomniiał swoich. Pozostawiała powodowi klucze w umówionym miejscu, do którego powód odnosił je z powrotem. Nie zdarzyła się taka sytuacja aby pozwany nie zezwolił na wydanie kluczy przez ciotkę powodowi.

W domu w miejscowości K. (...) powód bywał jednak bardzo rzadko. Dom ten nie nadawał się do całorocznego zamieszkiwania, ponieważ w 2007 roku awarii uległo ogrzewanie. Powód ani pozwany, którzy na co dzień mieszkali poza rodzinną miejscowością w K. nie byli zainteresowani w kapitalnym remoncie domu rodzinnego. Przede wszystkim powód nie chciał tam mieszkać na stałe, ponieważ uważał ten dom za grobowiec.

W latach 2010-2014 powód mieszkał głównie w hotelach z powodu pracy zawodowej i ciągłych wyjazdów do Hiszpanii. Wynajmował też mieszkanie w K. przy ul. (...). Obecnie tam mieszka. Okresowo przebywa też w mieszkaniu przyjaciółki w W.. Powód jest geologiem utrzymuje się obecnie z tłumaczeń j. hiszpańskiego dla prywatnych firm zagranicznych. Jest zameldowany w Hiszpanii przy ul (...) w M..

(dowód: postanowienie o żądaniu wydania rzeczy i dokonaniu przeszukania k. 130 i k. 199, zeznania świadka I. D. (1) k. 168-169 00:57:07, zeznania świadka M. W. k. 169/2 01:35:32, zeznania świadka B. K. (1) k. 169-170 01:48:25, postanowienie z dnia 8.01.2018 roku k. 204, zdjęcia k. 259-263, protokół przesłuchania świadka D. W. k. 270-273, protokół przesłuchania świadka D. W. k. 270-273, zeznania świadka A. M. (2) k. 295-298, zeznania świadka M. M. (1) k. 324-325, zeznania pozwanego T. K. k. 339-340 01:38:35, częściowo zeznania powoda W. C. k. 338-339)

Do 2013 roku relacje między stronami układały się poprawnie. Pozwany pomagał powodowi. Pożyczał mu pieniądze, udostępniał mu nieodpłatnie swój samochód. Zawoził do mieszkania w K. powodowi korespondencje, która przychodził na adres w miejscowości K. (...).

(dowód: zeznania świadka I. D. (1) k. 168-169 00:57:07, zeznania świadka B. K. (1) k. 169-170 01:48:25, zeznania świadka A. M. (2) k. 295-298, zeznania pozwanego T. K. k. 339-340 01:38:35, częściowo zeznania powoda W. C. k. 338-339)

W 2013 roku powód złączał sugerować, że jego bardzo wartościowe rzeczy przywiezione z Hiszpanii i składowane w domu rodzinnym pod adresem K. (...) zostały skradzione przez szwagra pozwanego P. H. (1), któremu pozwany zezwolił na krótkie przebywanie w tym domu. Powód wskazywał na kradzież przedmiotów kolekcjonerskich, obrazów, akwarel, grafik, zabytkowych map, kompletu kijów golfowych, radia, garniturów, półbutów o łącznej wartości 2 mln zł. Na wniosek powoda prowadzono postępowanie w sprawie kradzieży ds. (...), (...) i ds. (...). Postanowieniem z dnia 5.07.2015 roku ostatecznie to postępowanie umorzono wobec braku danych dostarczenie potwierdzających popełnienie przestępstwa. W ramach tego postępowania policja wymontowała zamek w drzwiach wejściowych w celu przekazania go do badań. Na okres tych badań pozwany założył inny zamek, a komplet kluczy zapasowych przekazał ciotce stron M. W.. Po zakończeniu badań jesienią 2015 roku pozwany zamontował stary zamek z powrotem.

(dowód: pismo KP w L. z dnia 31.08.2015 roku k. 83 i z dnia 26.03.2018 roku k. 152, zeznania świadka M. W. k. 169/2 01:35:32, zeznania świadka B. K. (1) k. 169-170 01:48:25, pismo prokuratury Rejonowej w Limanowej z dnia 28.12.2015 roku k. 244, postanowienie z dnia 5.07.2015 roku k. 246, zeznania pozwanego T. K. k. 339-340 01:38:35, częściowo zeznania powoda W. C. k. 338-339)

Na tle tej kradzieży między braćmi przyrodnymi doszło do konfliktu. Powód przy udziale innych członków rodziny chciał wyjaśnić sprawę z pozwanym. Pozwany urażony jednak zarzutami powoda zerwał z nim kontakt. Nie utrudniał jednak powodowi dostępu do rodzinnego domu w miejscowości K. (...). Powód cały czas dysponował swoim kompletem kluczy. W okresie, gdy zamek wymieniono na potrzeby ekspertyzy policyjnej ciotka stron M. W. dysponowała kompletem zapasowych kluczy do wymienionego zamka. Powód po 2013 roku nie korzystał jednak z tej możliwości. Pod koniec września 2013 roku w obecności A. M. (2) próbował otworzyć dom rodzinny w miejscowości K. (...), bez skutku. Nie poprosił ciotki o klucze zapasowe. Nie wezwał też pozwanego o wydanie mu kluczy do domu rodzinnego, sugerując, że pozwany utrudnia mu korzystanie ze służebności mieszkania.

(dowód: zeznania świadka I. D. (1) k. 168-169 00:57:07, zeznania świadka B. K. (1) k. 169-170 01:48:25, protokół przesłuchania świadka D. W. k. 270-273, zeznania świadka A. M. (2) k. 295-298, zeznania świadka M. M. (1) k. 324-325, zeznania pozwanego T. K. k. 339-340 01:38:35, częściowo zeznania powoda W. C. k. 338-339)

Powód był zameldowany w domu rodzinnym od momentu wprowadzenia się tam jego rodziców, czyli od ok 1979 r. do 11.08.2015 roku.

Wnioskiem z dnia 21 lipca 2014 r. Prokurator Rejonowy w Suchej Beskidzkiej wystąpił do Wójta Gminy J. o wymeldowanie powoda z miejsca stałego pobytu w budynku nr (...) w miejscowości K., gmina J.. Prokurator przedłożył Postanowienie Komisariatu Policji w M. z dnia 27 lutego 2014 r. o zawieszeniu dochodzenia w sprawie wobec podejrzanego W. C. podejrzanego o czyn z art 209 1 kk z powodu niemożności wykonania czynności procesowych z jego udziałem. Prokurator zaznaczył, że pod sygn. akt: Pa (...) nadzoruje postępowanie przygotowawcze przeciwko W.

C. podejrzanemu o popełnienie czynu z art. 209 1 kk. oraz, że z poczynionych ustaleń wynika, że w/w nie przebywa w stałym miejscu zameldowania i nie ustalono jego aktualnego pobytu.

Z uwagi na fakt, iż powód nie podjął zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego wysłanego na adres zameldowania. tj. K. nr (...) organ gminy wystąpił z zapytaniem do Naczelnika Urzędu Skarbowego w L., Punktu informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego przy Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu, Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w L., Urzędu Miasta M., Urzędu Gminy Z. oraz wystąpił do Sądu Rejonowego w Limanowej z wnioskiem o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej w trybie art 34 par 1 k.p.a.

Sąd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej pismem z dnia 9 czerwca 2015 r. sygn. akt: III Rns(...) poinformował Wójta Gminy J., że powód zeznał do protokołu, iż można się z nim kontaktować pod numer (...), jak również mailowo na podany adres.

W toku postępowania o wymeldowanie ustalono, że powód opuścił miejsce zamieszkania w budynku nr (...) w miejscowości K. około 20 lat temu. Okoliczność tą potwierdził m.in. przesłuchany w postępowaniu administracyjnym pozwany T. K.. Powód wpadał do domu rodzinnego z dziećmi na bardzo krótko w 2013 roku. Wizyty te miały epizodyczny i krótkotrwały charakter. Fakt opuszczenia domu przez powoda organ gminy uznał za nie ulegający wątpliwości i mający charakter trwały i dobrowolny.

Organ administracyjny orzekł o wymeldowaniu powoda spod adresu K. (...) i decyzja ta stała się ostateczna. Uznał, że powód pracując od ponad 20 lat poza granicami kraju, nie wykorzystywał budynku nr (...) w K. do przyjazdu na wypoczynek, a jedynie przysługujące mu prawo dożywocia w budynku wykorzystał jako magazyn, który praktycznie pokryły pajęczyny i obumarłe owady- co potwierdziły przeprowadzone oględziny z dnia 22.06.2015 roku, podczas których między stronami doszło do nieprzyjemnej wymiany zdań. Brakowało śladów zamieszkiwania powoda w tym budynku oraz śladów jakiegokolwiek aktywności życia codziennego ani też okazjonalnego przebywania w tym budynku. Jak sam powód oświadczył toku postępowania o wymeldowanie: pracował za granicą, a przyjeżdżając do kraju, mieszkał bezustannie w wynajętych hotelach lub kwaterach.

Z wniosku powoda toczyło się drugie postępowanie o zameldowanie go w domu rodzinnym w miejscowości K. (...), lecz nie uwzględniono wniosku powoda z uwagi na brak trwałego zamieszkiwania pod tym adresem, do czego powód otwarcie się przyznawał.

(dowód: protokół przesłuchania T. K. z dnia 22.08.2014 roku do postępowania o wymeldowanie k. 12 i k. 17 i k. 59 i k. 249, decyzja o wymeldowaniu z dnia 11.08.2015 roku k. 84-88 i k. 247, pismo UG J. z dnia 24.07.2015 roku k. 120, protokół oględzin z dnia 22.06.2015 roku k. 121-123, zeznania świadka E. N. k. 167-168 00:21:13, zeznania świadka B. K. (1) k. 169-170 01:48:25, wniosek z dnia 25.07.2015 roku k. 248, zeznania pozwanego T. K. k. 339-340 01:38:35, częściowo zeznania powoda W. C. k. 338-339)

Powód mimo, iż nie zamieszkiwał faktycznie pod adresem K. (...) i nie przebywał tam regularnie, wskazał ten adres do korespondencji m.in. bankom z którymi współpracował i w których posiadał konta bankowe (m.in. bankom (...) SA, (...) SA, Bankowi Spółdzielczemu w L.). Także policja, komornik sądowy prowadzący egzekucje alimentów kierowali do powoda korespondencję na w/w adres. Również do protokołu Walnego Zgromadzenia Spółki (...) z dnia 2.10.2014 roku powód wskazał adres zamieszkania: K. (...).

(dowód: zaświadczenie z dnia 31.03.2016 roku Banku (...) k. 9 i 57 i k 133 i k. 218, wydruki z kont bankowych powoda k. 26-42 i k. 135 i k. 219-220-231 i k. 255, zaświadczenie z dnia 20.04.2018 roku k. 254, pismo KP z dnia 28.07.2016 roku k. 131, pismo KP z dnia 2.03.2018 roku k. 132, wezwanie dłużnika do stawienia w kancelarii komorniczej k. 134 i k. 232, protokół walnego zgromadzenia z dnia 2.10.2014 roku k. 206-207, postanowienie z dnia 25.11.2016 roku k. 256, zawiadomienie z dnia 14.05.2018 roku k. 257, zeznania pozwanego T. K. k. 339-340 01:38:35, częściowo zeznania powoda W. C. k. 338-339)

Powód jest osobą bardzo roszczeniową i konfliktową. Powód pozostawał w dużym sporze przede wszystkim z byłą konkubiną I. D. i jej partnerem oraz z pozwanym. Toczyły się przeciwko powodowi postępowania o kierowanie względem nich grób karalnych oraz o stosowanie przemocy względem małoletnich dzieci powoda. Postępowanie sprawdzające z zawiadomienia pozwanego w sprawie wypowiedzania grózb karalnych pod jego adresem przez powoda zostało umorzone.

(dowód: pismo KP z dnia 28.07.2016 roku k. 131, pismo KP z dnia 2.03.2018 roku k. 132 i k. 245, zeznania świadka I. D. (1) k. 168-169 00:57:07, postanowienie z dnia 27.06.2017 roku k. 200, postanowienie z dnia 29.06.2017 roku ds. III Nsm (...), zeznania pozwanego T. K. k. 339-340 01:38:35, częściowo zeznania powoda W. C. k. 338-339)

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o dokumenty przedłożone przez strony i wymienione szczegółowo wyżej, jako nie budzące wątpliwości i autentyczne. Sąd oparł się też na informacjach przekazanych przez Komisariaty Policji.

Sąd w ustaleniach faktycznych nie oparł się na dowodzie z kserokopii zaświadczenia z k. 253 K. W. z dnia 23.08.2016 roku oraz oświadczenia powoda z k. 252. W oświadczeniu z k. 252 powód sam potwierdzał, że wynajmował mieszkanie od A. K., tych deklaracji jednak w żaden sposób nie udowodnił, poza jednorazową wpłatą z 23.11.2013 roku. Tymczasem zaświadczenie z k. 253 jest tylko dowodem prywatnym w kserokopii. Powód zapytany o szczegóły umowy najmu nie potrafił podać żadnych precyzyjnych informacji. Nie znał żadnych danych adresowych K. W., wystawiającego zaświadczenie. Zaświadczenia tego nie zliczono zatem w poczet materiału dowodowego.

W poczet materiału dowodowego nie zaliczono też nagarnia z k. 258, gdyż płyta dołączona przez powoda zawierała puste pliki.

W ustaleniach faktycznych pominięto jako nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o art. 227 k.p.c. dowody z dokumentów przedłożonych przez powoda tj.: postanowienia z dnia 8.01.2018 roku k. 136-137, potwierdzenia zapłaty z tłumaczeniem z k. 202-203, wzoru podpisu powoda z k. 208, z informacji z k. 209, korespondencji e-mailowej z k. 210, oferty realizacji projektu z k. 211-217, pisma z dnia 16.03.2016 roku k. 250.

Ustaień faktycznych Sąd dokonał również w oparciu o osobowe źródła dowodowe. Przyczyny konfliktu rodzinnego stron zrelacjonowali w zasadzie zbieżnie powód i pozwany. Zeznania pozwanego jako szczegółowe, precyzyjne i znajdujące odzwierciedlenie w dokumentach Sąd w pełni podzielił. Zeznania powoda Sąd uznał za wiarygodne tylko częściowo w takim zakresie jak korespondują z pozostałym materiałem dowodowym, powód miał bowiem tendencję do nadinterpretacji różnych faktów, podawania nieprawdy np. w zakresie zainicjowania przez pozwanego przeciwko niemu postępowania o wymeldowanie, podczas gdy zrobił to Prokurator, czy np. w zakresie utrudniania mu przez pozwanego służebności mieszkania, niszczenia jego korespondencji przez pozwanego. Te zeznania powoda pozostawały odosobnione i niepotwierdzone żadnymi innymi dowodami. Powód niewiarygodnie zeznawał, że mieszkał w domu rodzinnym w miejscowości K. (...), a od 2013 roku nie mógł tam mieszkać z powodu działań pozwanego. Te zeznania powoda pozostają sprzeczne z powstałym materiałem dowodowym, z którego wynika, że nigdy na stałe nie mieszkał w domu rodzinnym stron, początkowo pracował w Hiszpanii i tam mieszkał do 2007 roku, a później pomieszkiwał w różnych miastach P. i za granicą. Powód fałszywie podał, że M. W. dysponująca dodatkowym kompletem kluczy do domu rodzinnego odmówiła mu ich wydania. Co innego wynika z wiarygodnych zeznań M. W.. Powód nadinterpretował też postanowienie sądowe dotyczące regulacji jego kontaktów z małoletnimi dziećmi. Tych kontaktów absolutnie nie uzależniono od możliwości mieszkaniowych powoda. Jak wynika z lektury uzasadnień sądów opiekuńczych w sprawach o kontakty problematyczna była kwestia samego miejsca odbywania kontaktów, które powód przed konkubiną ukrywał i stosunek powoda do dzieci. Powód w sposób fałszywy zeznawał też, że z powodu działań pozwanego i uniemożliwiania mu zamieszkiwania w domu rodzinnym został zmuszony do wynajęcia mieszkania. Jak wynika z dokumentów, powód wynajmował mieszkania w K. i W. tylko z uwagi na zobowiązania zawodowe. Ponadto dom rodzinny w miejscowości K. (...) nie nadawał się do całorocznego zamieszkiwania z uwagi na brak ogrzewania.

Zeznania świadka E. N. Sąd uznał za wiarygodne, chociaż pewnych szczegółów świadek nie pamiętał. Świadek jako pracownik gminy J. uczestniczył w postępowaniach o wymeldowanie i zameldowanie powoda pod adresem K. (...). Zeznania świadka korespondowały z dokumentami.

Również zeznaniom świadka I. D. (1) Sąd dał wiarę w całości. Świadek przedstawił swoje relacje z powodem oraz miejsca wspólnego zamieszkania oraz to w jaki sposób powód ukrywał swoje faktyczne miejsca pobytu przed różnymi organami na potrzeby postępowań sądowych.

Świadek M. W. zeznawała szczerze i przekonywująco. Opisała w jakich okolicznościach kilkakrotnie widziała powoda w rodzinnym domu i w jaki sposób powód okresowo korzystał z kluczy do tego domu, które na wszelki wypadek przekazał jej pozwany.

Także świadek B. K. (1) - żona pozwanego zeznawała logicznie i spójnie z treścią dokumentów zalegającą w aktach sprawy. Sąd nie znalazł żadnych podstaw do kwestionowania jej zeznań.

Świadców A. M. (2) i M. M. (2) prawdziwie zrelacjonowali życie rodzinne powoda, jego podeście do dzieci, próby dostania się do domu rodzinnego oraz konflikt z pozwanym.

Sąd pominął dowód z zeznań świadka I. M. zawnioskowany przez powoda z uwagi na jego cofnięcie-k. 170.

Sąd oddalił wniosek powoda o przesłuchanie w charakterze świadka P. H. (2), jako nie mający znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Wszystkie informacje dotyczące rzekomej zarzucanej świadki kradzieży na szkodę powoda wynikają z dokumentów. Innych informacji dotyczących tej sprawy świadek nie posiadał. Pozwany natomiast wniosek o przesłuchanie tego świadka cofnął-k. 337.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do uchwały z dnia 16 lipca 1993 r. (sygn. akt I PZP 28/93) przyjął, że uznanie, czy mamy do czynienia z dobrem osobistym zależy od wielu czynników oraz, że pojęcie to należy odnosić do określonego poziomu rozwoju technologicznego i cywilizacyjnego, a także przyjętych w społeczeństwie zasad moralnych i prawnych, istniejącego rodzaju stosunków społecznych, gospodarczych czy nawet politycznych.

Cechą dóbr osobistych jest to, że prawa z nich wynikające (prawa osobiste) są prawami bezwzględными, skutecznymi erga omnes, to jest zarówno w stosunku do osób fizycznych jak i prawnych. Choć prawa te mają charakter niemajątkowy, ich naruszenie pociąga za sobą, niejednokrotnie skutki majątkowe.

Zgodnie z treścią art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia dobra osobistego może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności, ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Zgodnie z art. 24 § 2 k.c. jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

Rozpoznając sprawę o ochronę dóbr osobistych Sąd orzekający powinien w pierwszej kolejności ustalić, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a dopiero w przypadku pozytywnej odpowiedzi ustalić, czy działanie pozwanego było bezprawne. Dowód, że dobro osobiste zostało zagrożone lub naruszone, ciąży na osobie poszukującej ochrony prawnej na podstawie art. 24 k.c. Natomiast na tym, kto podjął działanie zagrażające dobru osobistemu innej osoby

lub naruszające to dobro, spoczywa ciężar dowodu, że nie było ono bezprawne (por. wyrok SN z dnia 17 czerwca 2004 r., SN V CK 609/03).

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach ocena, czy doszło do naruszenia dóbr osobistych zależy jedynie od obiektywnej oceny zdarzeń. Ocena, czy doszło do bezprawnego naruszenia dobra osobistego nie może ograniczać się wyłącznie do oceny subiektywnej, dokonanej według miary indywidualnej wrażliwości zainteresowanego, ale przede wszystkim powinna uwzględniać elementy obiektywne, a więc odpowiadać odczuciom przeciętnej odbiorcy - osoby rozsądnej i racjonalnie oceniającej, nieobciążonej uprzedzeniami i nieskłonnej do wyrażania ekstremalnych sądów (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 października 2001 r., sygn. V CKN 195/01, LexPolonica nr 388031; z dnia 18 marca 2005 r., sygn. II CK 564/04, LexPolonica nr 375700 oraz z dnia 20 kwietnia 2006 r., sygn. IV CSK 2/06, LexPolonica nr 416290).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd uznał, że powód nie udowodnił, że pozwany naruszył jego dobra osobiste wskazane w pozwie tj. : godność, prywatność, tajemnicę korespondencji i nietykalność mieszkania. Zasada skonkretyzowana w art. 6 kc jest jasna: ten, kto, powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, jest obowiązany udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, jest obowiązany udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. W realiach przedmiotowej sprawy, to powoda obciążał obowiązek udowodnienia naruszenia wskazanych przez niego dóbr osobistych, a powód nie sprostował temu obowiązkowi. Poprzestał na przedstawieniu jedynie swojego subiektywnego przekonania o naruszeniu jego dóbr osobistych przez pozwanego. Oceniając sprawę w kategoriach obiektywnych Sąd uznał, że nie doszło do naruszenia w/w dóbr osobistych powoda.

Powoływana przez powoda nietykalność mieszkania jest dobrem osobistym wymienionym w katalogu z art. 23 k.c. Istotą tego dobra osobistego jest zapewnienie ochrony miru domowego, spokoju i bezpieczeństwa w ramach własnej nieruchomości. Nienaruszalność mieszkania stanowi jeden z przejawów szeroko pojętego prawa do prywatności. Wymienia go art. 50 Konstytucji RP. Naruszeniem nietykalności jest wtargnięcie do mieszkania, niepokojenie domownika w obrębie mieszkania, czy utrudnianie takiej osobie korzystania z mieszkania (A. Szpunar, Zadośćuczynienie..., s. 119; postanowienie SN z dnia 18 października 1967 r., II CZ 92/67, OSP 1970, z. 2, poz. 36, z glosami Z. Radwańskiego, OSPiKA 1968, z. 10, poz. 208, S. Grzybowski, PiP 1968, z. 7, s. 179, i T. Bojarskiego, OSPiKA 1970, z. 2, poz. 36). Nietykalność mieszkania.....

Powód nie udowodnił, by naruszone zostało jego dobro osobiste dotyczące nienaruszalności mieszkania polegające na prawie korzystania z domu rodzinnego pod adresem K. (...) w ramach przysługującej mu służebności osobistej. Jak wynika z ustaleń faktycznych, wbrew twierdzeniom powoda nigdy faktycznie nie zamieszkiwał on pod w/w adresem. Do 2007 roku przebywał w Hiszpanii, później do 2008 roku pracował na terenie całej Polski, przebywając najczęściej w hotelach. Do 2010 roku mieszkał z konkubiną w Z.. Domu rodzinnego poł. w K. (...) powód nigdy nie wykorzystywał w celach mieszkalnych. Adres ten podawał tylko jako adres korespondencyjny. Różne organy sądowe, policji, administracji w toku postępowań wszczynanych przeciwko powodowi- co niezbieżnie wynika z uzasadnienia decyzji o wymeldowaniu powoda spod adresu w K. (...)-, miały problem by powoda odnaleźć, aby skutecznie doręczyć mu korespondencję, ponieważ pod tą wskazywaną w K. (...) nigdy na stałe nie przebywał.

Powód nie udowodnił też, by pozwany utrudniał mu służebność mieszkania w domu rodzinnym. Nie potwierdza tego w żaden sposób sprostowanie oznaczenia domu objętego służebnością. Powód sugerował, że pozwany w 2013 roku zakazał mu korzystania z rodzinnego domu, powołując się na wynikający z aktu notarialnego z 2000 roku zapis dotyczący służebności mieszkania odnoszonego do domu pod adresem K. (...). Należy podkreślić, że sprostowania oznaczenia domu dokonano już w 2009 roku a nie w 2016 roku, więc argumentacja powoda okazała się chybiona i wywiedziona tylko na potrzeby tej sprawy.

Dodatkowo powód nie udowodnił, by pozwany uniemożliwiał mu dostęp do mieszkania przez zamykanie go i nieudostępnienie mu kluczy. Niniejsze postępowanie potwierdziło, że powód uzyskał od pozwanego swój komplet

kluczy do domu rodzinnego. Ponadto korzystał z kluczy pozostawionych u sąsiadki -ciotki stron M. W.. Ciotka przesłuchana w charakterze świadka podkreśliła, że nigdy nie miała miejsca sytuacja by odmówiła powodowi wydania mu kluczy. Po 2013 roku powód po prostu z tej możliwości sam nie korzystał. Nigdy nie zwracał się też do pozwanego ustnie czy pisemnie by wydał mu klucze do domu. Uniemożliwienia korzystania z domu rodzinnego nie potwierdza też jednorazowa trudność w dostaniu się przez powoda do tego domu przy udziale świadka A. M.. Nie wiadomo bowiem do końca jakich kluczy powód używał do otworzenia drzwi. Gdyby faktycznie nie mógł otworzyć własnymi kluczami, mógł zwrócić się do sąsiadki o komplet zapasowy, taka sytuacja nie miała jednak miejsca i zdaniem Sądu tylko na potrzeby ewentualnej sprawy sądowej powód chciał pozyskać świadka, który potwierdzi, że nie może dostać się do domu rodzinnego. W okresie badania zamka drzwi wejściowych domu rodzinnego stron na potrzeby postępowania przygotowawczego o kradzież, pozwany zmienił zamek, ale klucze do nowego zamka oddał M. W., a powód wiedział, że może od niej uzyskać zapasowy klucz.

Sąd zwrócił uwagę na tendencje powoda do konfabulacji i nadinterpretacji faktów. Powód zasugerował, że to pozwany wszczął przeciwko niemu postępowanie o wymeldowanie, czym również naruszył jego dobro osobiste w postaci nienaruszalności mieszkania i prywatności. Tymczasem wnioskiem z dnia 21 lipca 2014 r to Prokurator Rejonowy w Suchoj Beskidzkiej wystąpił do Wójta Gminy J. o wymeldowanie powoda, z miejsca stałego pobytu tj. budynku nr (...) w miejscowości K., gmina J., bo nie przebywał on w miejscu zameldowania i nie podawał aktualnego miejsca pobytu, ukrywając go przed różnymi urzędami.

Odnośnie dobra osobistego w postaci tajemnicy korespondencji, to również nie zostało ono naruszone w relacjach stron, podobnie jak prawo do prywatności.

Każda korespondencja, a więc przekaz informacji, jest co do zasady tajna, o ile z wyraźnej lub dorozumianej woli nadawcy, przepisu ustawy lub zwyczaju nie wynika co innego. Tajemnica korespondencji obejmuje wszystkie sposoby komunikowania (list, telefon, e-mail, radio, znaki świetlne itd.). Informacja zawarta w korespondencji nie musi być specjalnie zabezpieczona. Nie ma znaczenia, do kogo była skierowana. Naruszeniem tajemnicy korespondencji będzie każda nieuprawniona ingerencja w nią, przede wszystkim zapoznanie się z jej treścią lub zmiana tej treści, jak również doprowadzenie do stanu, w której do takiej ingerencji może dojść. Najczęstszymi wypadkami naruszenia tajemnicy korespondencji są: otwarcie listu nieprzeznaczonego dla sprawcy naruszenia; ukrycie lub zniszczenie pisma, zanim adresat się z nim zapoznał; podsłuchiwanie rozmowy telefonicznej (A. Szpunar, Zadośćuczynienie..., s. 118;).

Natomiast prywatność człowieka obejmuje w szczególności zdarzenia związane z życiem rodzinnym, seksualnym, stanem zdrowia, przeszłością, sytuacją majątkową, w tym także uzyskiwanymi dochodami. Prawem do prywatności objęty jest sposób spędzania wolnego czasu (tak SA w Warszawie w wyroku z dnia 8 lipca 2009, I ACa 316/09, LEX nr 1120112). Naruszeniem prywatności jest także zachowanie polegające na śledzeniu, filmowaniu, nagrywaniu wypowiedzi (Z. Radwański, Prawo cywilne..., 2009, s. 165). Jak wyjaśnił SN w wyroku z dnia 18 stycznia 1984 r., I CR 400/83, OSNC 1984, nr 11, poz. 195, z głosem B. Kordasiewicza, NP 1987, nr 4, s. 126: „Otwarty katalog dóbr osobistych (art. 23 i 24 k.c.) obejmuje także dobra osobiste związane ze sferą życia prywatnego, rodzinnego, ze sferą intymności. Ochrona w tym zakresie może odnosić się do wypadków ujawnienia faktów z życia osobistego i rodzinnego, nadużywania uzyskanych informacji, zbierania w drodze prywatnych wywiadów informacji i ocen ze sfery intymności, aby je opublikować lub w inny sposób rozgłaszać. Dążenie prasy (reportaże) do osiągnięcia zamierzeń moralizatorskich powinno mieć swoje granice w wartościach nadrzędnych związanych z jednostką ludzką. Nie wolno nikogo przedstawiać w fałszywym świetle”.

Powód zarzucał pozwanemu, że doprowadził do tego, że nie docierała do niego korespondencja kierowana na adres K. (...). Nie udowodnił, poza wyartykułowaniem w/w dobra w pozwie, że pozwany niszczył jego korespondencję lub uniemożliwił jej odbiór. Powód skoro nie przebywał na co dzień pod adresem K. (...), nie mógł tam regularnie odbierać swojej korespondencji. Nie przebywał tam też na co dzień pozwany. Trudno winić pozwanego, jak chce powód, za to, że do powoda nie docierała korespondencja, skoro nie był w stanie osobiście jej pod tym adresem odebrać. To powód z tylko wiadomych sobie pobudek, podając adres do korespondencji w rodzinnym domu, narażał się na to, że korespondencji mu nie doręczano. Miał przecież możliwość określenia adresu do korespondencji w miejscu gdzie mógł

bez trudu podjąć pocztę np. wynająć skrytkę pocztową. Powodowi wygodnie było podawać adres do korespondencji, pod którym nie przebywał na cele różnych postępowań sądowych, administracyjnych policyjnych, gdyż w ten sposób trudniej było go odnaleźć i skutecznie doręczyć mu przesyłki. Powód nie udowodnił przy tym by pozwany niszczył jego korespondencję, otwierał ją i uniemożliwiał jej odbiór. Podając adres domu rodzinnego, w którym nie odbierał korespondencji po 2013 roku (bo nie przywoził mu jej pozwany po zaistnieniu konfliktu rodzinnego), powód sam narażał się na konsekwencje prawne wynikające z niedoręczenia mu np. karnego wyroku zaocznego, skoro celowo zaniedbał podania swojego właściwego adresu korespondencyjnego.

Co do zarzutów powoda o naruszaniu przez pozwanego jego godności osobistej, należy podkreślić, że godność człowieka konkretyzuje się w poczuciu własnej wartości i oczekiwaniu szacunku ze strony innych ludzi, a miernikiem oceny, czy doszło do naruszenia godności jest przede wszystkim stanowisko opinii publicznej, będącej wyrazem poglądów powszechnie przyjętych i akceptowanych przez społeczeństwo w danym czasie i miejscu, a wzorców, które powinny stanowić docelowy punkt odniesienia dokonywanej oceny, dostarczają zapatrywania rozsądnie i uczciwie myślących ludzi.

Powód nie udowodnił, by pozwany naruszył jego godność osobistą. Powód podawał, że pozwany liczył na to, że ostatecznie powód zostanie skazany wyrokiem karnym, wierzył, że będą ciążyć na nim zarzuty karne i przez to naruszył jego godność osobistą. Oszczerstwami pozwanego powód poczuł się szczególnie urażony zwłaszcza wobec tego, że sam ze swojej strony żadnej krzywdy przyrodniemu bratu nie wyrządził-tak w uzasadnieniu pozwu.

Powyższe twierdzenia powoda stanowią jego kolejną nadinterpretację o naruszeniu przez pozwanego jego godności osobistej. Powód nie udowodnił by pozwany rozgłaszał fakt prawomocnego skazania go za niealimentację, a co za tym idzie nie wykazał aby z działaniami pozwanego związane były jakieś negatywne dla niego konsekwencje w opiniach osób trzecich na jego temat. Zresztą sama subiektywna ocena pozwanego dotycząca prawomocnego skazania powoda za niealimentację, której nie wyrażał publicznie pozostaje poza regulacją z art. 23 w zw z art. 24 k.c. Dopiero wyrażenie przez pozwanego publicznie treści nieprawdziwych i godzących w dobre imię powoda i jego godność, mogłoby zaktualizować taką ochronę. Żadnych takich zdarzeń powód jednak nie przedstawił. Nawet jeśli pozwany rozpowszechnia informacje o karalności powoda za niealimentację, to nie działa w sposób bezprawny, bo przedstawiał rzetelnie prawdę dotyczącą osoby powoda.

W powyższych okolicznościach zdaniem Sądu nie można uznać, że doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda. Wobec tego również brak było przesłanek do zasądzenia na rzecz powoda zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych z art. 24 w zw art. 448 k.c. oraz stosownego odszkodowania.

Na marginesie należy tylko dodać, że powód nie wykazał, aby w związku z utrudnieniem mu korzystania ze służebności mieszkania przez pozwanego poniósł jakąkolwiek szkodę majątkową. W myśl art. 6 k.c. na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie (tak też: SN w wyroku z 3 października 1969 r., II PR 313/69, LexPolonica nr 317731, OSNCP 1979, nr 9, poz. 147). W sprawie o odszkodowanie poszkodowany - występujący w procesie sądowym w charakterze powoda - aby uzyskać odszkodowanie, musi wykazać, że szkodę wyrządził mu pozwany (udowodnić okoliczności faktyczne, w jakich doszło do wyrządzenia szkody) oraz wysokość tej szkody (tak: komentarz do art. 6 kc pod red. S. Dmowskiego, w : LexPolonica). Powód w żaden sposób nie udowodnił, by wynajmował mieszkanie od 2013 roku i poniósł z tego tytułu 145.000 zł kosztów, ponieważ nie mógł mieszkać w K. (...). Zeznania powoda na tą okoliczność były wewnątrznie sprzeczne, niejednoznaczne. Ponadto powód nie przedłożył żadnych nie budzących wątpliwości dokumentów, że wynajmował mieszkanie z konkretnym czynszem i w konkretnych okresach. Zaświadczenie z k. 253 i oświadczenie powoda z k. 252 nie zostały przez Sąd uwzględnione w materiale dowodowym jako dokumenty niewiarygodne. Co więcej niniejsze postępowanie wykazało, że dom w rodzinny nie mógł być zamieszkiwany przez cały rok z uwagi na warunki techniczne. Ponadto powód wynajmował mieszkania w różnych miejscach nie z uwagi na postawę pozwanego, a z uwagi na obowiązki zawodowe i perturbacje związane z widzeniami z mał. dziećmi. Dodatkowo konfrontując zeznania powoda o wysokości czynszu i mediów wynajmowanych mieszkań w kontekście ówczesnych jego zarobków należało podkreślić, że nie było go stać na wynajęcie mieszkania za kwoty 1800-2.200 zł miesięcznie. Inne należności jak parkowanie, koszty adwokackie

wchodzące w skład dochodzonego odszkodowania to nie zostały one udowodnione, a powód przesłuchiwany w tej mierze nie był w stanie szczegółowo określić tych kosztów jakie rzekomo poniósł. Natomiast co do kosztów dojazdu po korespondencję do K., to powód mógł tych kosztów nie ponosić, wynajmując skrytkę pocztową tam gdzie przebywał. To, że jeździł po korespondencję tak daleko wynikało z jego swobodnego wyboru, co wyklucza reżim odszkodowawczy.

W tym stanie rzeczy powództwo oddalono.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Wobec przegrania sprawy w całości Sąd zobowiązał powoda do zwrotu pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego wg stawek obowiązujących w dniu wniesienia pozwu. Przyznane powodowi zwolnienie od kosztów sądowych nie rozciąga się na obowiązek zwrotu kosztów postępowania przeciwnikowi procesowemu.

SSO Maria Tokarz